

TOIMINTAKERTOMUS 2008 **säätiön 16. toimintavuosi**

SUOMEN VIRON-INSTITUUTIN SÄÄTIÖ-STIFELSEN FÖR FINLANDS INSTITUT I ESTLAND

Suomen Viron-instituutin säätiö ylläpitää sääntöjensä mukaan Suomen Viron-instituuttia. Instituutin tehtävänä on kehittää suomalais-virolaisia kulttuurisuhteita ja koulutusyhteistyötä, tiedottaa Suomesta sekä edistää Suomen ja Viron yhteyksiä yhteiskunta- ja elinkeinoelämän eri aloilla.

Säätiön toimielimet

Valtuuskunta

Sääntöjen mukaan säätiön toimintaa valvoo valtuuskunta, johon toimivuotena ovat kuuluneet yliopistonlehtori Laura Assmuth, professori Kalervo Hovi, lehtori Liisa-Elina Kujanpää, projektkoordinaattori Tiina Lehtoranta, professori Pentti Leino, toimittaja Hannu Marttila, professori Erkki Pihkala, kirjailija Harri Raitis, varatuomari Eero Relas, yliopistonlehtori Hannu Remes, kirjailija Juhani Salokannel, toiminnanjohtaja Lassi Saressalo, professori Jukka Sarjala, toiminnanjohtaja Markku Tanner, professori Paavo Uronen ja professori Jarmo Virmavirta. Puheenjohtajakseen valtuuskunta valitsi Pentti Leinon ja varapuheenjohtajikseen Erkki Pihkalan ja Paavo Urosen.

Toimintavuoden aikana valtuuskunta on pitänyt yhden kokouksen 18. 4. 2008.

Hallitus

Säätiön asioita hoitaa hallitus. Siihen kuuluvat sääntöjen mukaan Tuglas-seuran erikseen nimeämä jäsen ja valtuuskunnan puheenjohtaja sekä 3–6 valtuuskunnan kolmivuotiskaudeksi valitsemaa jäsentä. Hallituksen jäsenet olivat toimintavuotena professori Riho Grünthal, toiminnanjohtaja Anu Laitila, SKS:n pääsihteeri Tuomas M. S. Lehtonen, professori Pentti Leino, filosofian lisensiaatti Paula Sajavaara, oikeustieteiden kandidaatti Lauri Ståhlberg, toimittaja Seija Wallius (Tuglas-seura) ja professori Seppo Zetterberg.

Puheenjohtajakseen hallitus valitsi Paula Sajavaaran ja varapuheenjohtajakseen Seija Walliuksen. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kolme kertaa (14. 3., 27. 5. ja 24. 10.). Toukokuun kokous pidettiin Tallinnassa. Instituutin johtaja Jaana Vasama on ollut kutsuttuna läsnä sekä valtuuskunnan että hallituksen kokouksissa.

Säätiön luottamushenkilöille ei ole maksettu kokouspalkkioita. Matkakulut on korvattu esitetyn laskun mukaisesti.

Tilintarkastajat

Säätiön tilintarkastajina ovat toimineet Markku Koskela (KHT) ja Riku Kärnä (KHT) sekä varatilintarkastajina Mauri Savinainen (KHT) ja Timo Ihamäki (KHT).

Kirjanpitäjä ja asiamies

Säätiön kirjanpidosta on vastannut säätiön taloudenhoitaja Heikki Rausmaa. Säätiön sivutoimisena asiamiehenä on toiminut Juha Kääriäinen. Asiamies on vastannut mm. kotimaan maksuliikenteestä, matkavarauksista, instituutin kotisivujen ylläpidosta sekä toiminut säätiön valtuuskunnan ja hallituksen kokouksissa sihteerinä.

Talous

Opetusministeriö myönsi säätiölle 335 000 euroa vuodelle 2008 käytettäväksi Suomen Viron-instituutin toimintaan. Lokakuussa 2008 opetusministeriön nuorisoyksikkö myönsi Suomen Viron-instituutille 8 000 euroa käytettäväksi Suomen Viron-instituutin nuorisotyöhön vuosina 2008–2009.

Instituutin taloutta on rasittanut pitkään Viron kiihtyvä inflaatio (vuonna 2002 se oli 4,2 %, vuonna 2008 noin 7 %). Erityisesti tämä näkyy instituutin palkkakustannuksissa. Viisi viimeistä vuotta instituutin suomalaisten työntekijöiden palkkamenot ovat pysyneet lähes ennallaan, kun samana aikana virolaisten työntekijöiden kokonaispalkkakulut ovat lähes kaksinkertaistuneet. Näistä taloudellisista syistä instituutti irtisanoi yhden virolaisen työntekijän 1.8.2008 alkaen.

Instituutti haki viideltä eri taholta ulkopuolisia hankeavustuksia eri projekteihin. Kolmeen hakemukseen saatiin myönteinen vastaus. Suurimmat avustukset saatiin suomen kielen ja kulttuurin oppikirjaa varten: 15 000 euroa Suomen Kulttuurirahastolta ja 12 040 euroa Koneen Säätiöltä. Kirjanpidossa saadut apurahat näkyvät vuosina 2008–2009.

Virossa toimivat kulttuuri-instituutit järjestivät yhteistyössä Viron Alter Ego -kilpailun (toteutettiin kaikissa EU-maissa), jonka kokonaisbudjetti oli 10 000 euroa. Tapahtuman budjettia hallinnoi Tanskan Viron-instituutti. Viron suomen kielen opettajien seura sai pohjoismaiselta ministerineuvostolta 2 600 euron suuruisen avustuksen. Hakemuksen tekivät instituutin työntekijät Järvi Lipasti ja Jenni Kallionsivu. Saatu raha käytetään suomen kielen opettajien täydennyskoulutukseen, ja sitä hallinnoi Viron suomen kielen opettajien seura.

Sponsoritukea instituutti hakee kuukausittain eri tapahtumiin. Vuonna 2008 instituutti hankki Virossa ja Suomessa toteutettaviin hankkeisiin yhteensä 3 200 euroa, jotka eivät näy omissa kirjanpidossamme. Sponsorit maksoivat sovitun summan suoraan joko esiintyjille tai esimerkiksi näyttelykuljetuksesta vastaavalle kuljetusfirmalle. Erilaisista koulutukseen liittyvistä tapahtumista (suomen kielen opettajien seminaarit ja luentopalkkiot) instituutti sai kuluvana vuonna tuloja 2 786 euroa. Instituutin salin vuokraamisesta ja eri sponsorituista kertyi vuoden aikana tuloja 1 647 euroa. Yhteistyökumppaneiltamme saimme vuoden aikana 1 549,5 euroa rahallista tukea eri tapahtumien järjestämiseen. Yhteensä instituutti hankki vuonna 2008 ulkopuolista tukea 9 182,5 euroa.

Säätiön taloudellinen asema vuoden vaihteessa ilmenee oheisesta tuloslaskelmasta ja taseesta.

Toimitilat

Tallinnassa instituutti sijaitsee Viron kirjailijaliitolta vuokratussa tilassa osoitteessa Harju 1. Henkilökunnan työhuoneiden lisäksi 189 neliömetrin huoneistossa on kirjasto, lehtihuone, 10 hengen neuvotteluhuone sekä 40-paikkainen luentosalin. Luentosalissa on yleisökäyttöön tarkoitettu pääte, jossa on internetyhteys. Lisäksi salissa on tv-, dvd- ja videolaitteet. Tartossa instituutti sijaitsee samoin Viron kirjailijaliitolta vuokratuissa tiloissa osoitteessa Vanemuise 19. Henkilökunnan työhuoneiden lisäksi 75 neliömetrin huoneistossa on luku-sali/kirjasto, jossa on internetyhteydellä varustettu pääte sekä kokous- ja opetustila. Tallinnan toimipisteen sali toimii näyttelytilana, Tarton toimipisteen galleriatila on nimetty Tarton Kuvakäytäväksi (Tartu Pildikoridor).

Säätiö vuokrasi 12.5.2005 alkaen asunnon osoitteesta Harju 1-25. Asunto toimii instituutin vierasasuntona. Toimintavuoden aikana vierasasunnossa yöpyi 129 henkilöä, joista noin kolmasosa on tieteen ja kaksi kolmasosaa kulttuurialojen edustajia.

Hankinnat

Vuonna 2008 Tallinnan toimipisteeseen hankittiin dataprojektori ja väritulostin. Tarton toimipiste sai uuden palvelimen ja päivitetyn tekstinkäsittelyohjelman.

Kirjasto

Instituutin kirjastoja sekä Tallinnassa että Tartossa on uusittu poistamalla vanhoja kirjoja ja hankkimalla uusia sekä lahjoituksina että ostamalla. Poistokirjat on lahjoitettu lähinnä suomen kielen opettajille ja suomalaiselle seurakunnalle. Tammikuussa 2008 instituutti sai suuren kirjalahjoituksen Suomen ulkoministeriöltä ja Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnalta. Lahjoituksesta osa lahjoitettiin eteenpäin Tarton yliopiston kirjastolle, Tarton taidekorkeakoululle ja Tarton yliopiston suomen kielen lehtoraatille. Vuonna 2008 instituutille tekivät kirjalahjoituksia myös WSOY, Otava, Schildts, Sammakko, Multikustannus, BTJ Kustannus, Designmuseo ja Kirjapaja.

Sekä Tallinnan että Tarton toimipisteiden lehtivalikoima on monipuolinen. Instituuttiin tulevat suurimmat suomalaiset ja virolaiset päivälehdet sekä yhteensä noin 30 aikakauslehteä. Suomalaiset lehdet ovat va-

paakappaleita. Luetut lehdet lahjoitetaan eteenpäin eri oppilaitoksille, kirjastoille, suomen kielen opettajille ja asiakkaillemme. Molemmissa toimipisteissä lukusalilla on ollut useita säännöllisiä käyttäjiä.

Vuoden 2008 aikana instituutin Tallinnan kirjastoa käytti elokuusta joulukuuhun (kirjanpito vain näiltä kuukausilta) 52 lainaajaa, joilla lainaustapahtumia kirjattiin yhteensä 159. Tartossa lainaajia oli koko vuoden aikana 176 ja lainauskertoja oli 2 115. Molempien kirjastojen käyttö on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna. Instituutin kirjaston tietokanta on asiakkaittemme käytettävissä osoitteessa urr.urania.ee/finst/avalik/.

Tarton osasto jatkoi virolaisista lehdistä (Postimees, Eesti Päevaleht, Õhtuleht, Eesti Ekspress, Sirp) Suomea koskevien lehtileikkeiden arkistoinnista. Materiaalia on arkistoitu vuodesta 1994 alkaen. Tarton osasto myös ylläpiti suomen kielen opettajille tarkoitettua oppimateriaalikirjastoa, jota kuluneena vuonna täydennettiin uusilla suomen kielen oppimateriaaleilla.

Tarton osaston suomen kirjallisuuden viroonosten kirjastokokoelmaa täydennettiin ja jatkettiin viroonosten media-arvostelujen arkistoinnista. Jatkettiin suomalaisen kirjallisuuden viroonosten ja niiden arvostelujen tietokannan luomista internetiin: www.finst.ee/kirjandus/.

Vuonna 2008 instituutti tuotti yhden uuden kiertonäyttelyn, kuvittaja Inge Löökin ”Vahvad vanamemmed”. Lainattavia näyttelyitä oli yhteensä 16. Näyttelytilasto on luettavissa osoitteesta www.finst.ee/randnaitused/kalender.html

Kotisivut

Instituutin kotisivut löytyvät osoitteesta www.finst.ee. Sivuilla tiedotetaan instituutin omista tapahtumista sekä jonkin verran myös muista suomalaisen kulttuuriin liittyvistä tapahtumista. Kotisivuilla on tietoa myös suomen kielen opiskelusta ja opettamisesta kiinnostuneille. Sivuille päivitetään mm. tietoja suomen kielen kurseja tarjoavista kielikouluista ja suomen kielen opetuksen verkkomateriaaleista. Vuonna 2008 kotisivuilla vieraili 45 283 kävijää, käyntikertoja oli kaikkiaan 62 625. Runoajelu-tapahtumalle tehtiin huhnikuussa omat kotisivut, joilla oli vuoden loppuun mennessä 5 000 kävijää.

Yhteistyö

Instituutilla on suuri määrä virolaisia yhteistyökumppaneita, jotka ovat toimintavuoden aikana jakaneet tapahtumien järjestämiseen liittyvää taloudellista ja toiminnallista vastuuta. Näistä vuoden 2008 virolaisista yhteistyökumppaneista voisi mainita mm. seuraavat: Adamson-Ericu muuseum, Alatskivi gümnaasium, Alatskivi raamatukogu, Haabersti päevakeskus, Eesti Folklore-instituut, Eesti haridus- ja teadusministeerium, Eesti Ingerisoomlaste Liit, Eesti Instituut, Eesti Kirjanike Liit, Eesti Kontsert, Kunstiakadeemia, KUMU, Eesti Kunstiõpetajate Liit, Eesti Käsitöoliit, Eesti Lastekirjanduse Keskus, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Eesti Naiskodukaitse, Eesti Postimuuseum, Eesti Puuetega Inimeste Koda, Eesti põllumajandusmuuseum, Eesti Raadio, Eesti Rahva Muuseum, Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti saatkond Soomes, Eesti Südameliit, Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum, Eesti Vaegkuulajate Ühing, Elukiri, Elva linnaraamatukogu, Genialistide klubi, Heleni kool, Hiie kool, Jäneda Muuseum, Järvamaa keskraamatukogu, Keila linn, Kiisa Laulu ja Tantsu Selts, kino Sõprus, kirjastus Tea, kirjastus Tänapäev, kirjastus Varrak, organisatsioon Kodukotus, Kohtla-Järve raamatukogu, Koosa raamatukogu, Kõrveküla raamatukogu, Kunda Linna Klubi, Kuresaare ametikool, Kuresaare kultuurikeskus, Kuusalu gümnaasium, Käsmu Meremuuseum, Lihula Kultuurimaja, Loo gümnaasium, Looming, Läti Eesti suursaatkond, Maaleht, MEIS, Mtü Ellu, Pala raamatukogu, Paldiski venegümnaasium, Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindus Eestis, Põlva keskraamatukogu, Pärnu Uue Kunsti Muuseum, Rahva Raamat, Rakvere Galerii, Rannu Rahvamaja, Rapla gümnaasium, Rootsi Eesti suursaatkond, Saksa Instituut, Salme kool, Saverna Rahvaraamatukogu, Sõltumatu tantsu Ühendus, Taani Instituut, Tallinn 2011, Tallinna Kanutiaia Noortemaja, Tallinna Kinomaja, Tallinna Kitarrifestival, Tallinna Kunstihoone, Tallinna linnavalitsus, Tallinna linnavolikogu, Tallinna Soome kogudus, Tallinna Toomkogudus, Tallinna Rahvaülikool, Tallinna Ühisgümnaasium, Tallinna Ülikool, Tampere Maja, Tamssalu kultuurimaja, Tartu Annelinna raamatukogu, Tartu Forseliuse gümnaasium, Tartu Jaani kirik, Tartu Kunstimaja, Tartu Kõrgem Kunstikool, Tartu Linnamuuseum, Tartu linnavolikogu, Tartu Rahvaülikool, Tartu Tudengifilm, Tartu Ülikool, Tartumaa Muuseum, TLÜ Akadeemiline Raamatukogu, Ungari Instituut, Valga linn, teater Vanemuine, Vastse-Kuuste raamatukogu, Viru Folk, Võru Linnagalerii, Võrumaa Kutsehariduskeskus, Välgü raamatukogu, Äksi raamatukogu.

Instituutin suomalaisia yhteistyökumppaneita ovat olleet mm. Aurinkobaletti, Baltic guide, Center for international Mobility CIMO, Design Forum Finland, Eino Leino -seura, Emma-taidemuseo, Fili, Helsingin

yliopisto, Helsingin Sanomat, Joensuun yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Kainuun Sanomat, Kesälukioseura, Kajaanin kaupunki, Kajaanin runoviikko, Keski-Suomen liitto, Kuopio tanssii ja soi, Kymenlaakson kesäyliopisto, Opetushallitus, opetusministeriö, Oulun yliopisto, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Nordic koulutus, Suomen Kirjailijaliitto, Suomen kirjallisuuden, musiikin, tanssin ja teatterin tiedotuskeskukset, Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry, Suomen kuvittajat, Suomen presidentin kanslia, Suomen Tallinnan ja Riian suurlähetystöt, Suomi toisena kielenä opettajat ry, Syvärannan lottamuseo, Tallinnan ja Tarton suomalaiset koulut, Tammi, Tampereen yliopisto, Tuglas-seura, Turku2011, Turun kaupunki, Turun linna ja maakuntamuseo, Turun pääkirjasto, Turun yliopisto, Turun yliopistosäätiö, Ursa, Varsinais-Suomen Virokeskus, Yleisradio.

Muita yhteistyökumppaneita ovat olleet mm. Latvian kansalliskirjasto, Latvian kirjailijaliitto, Latvian kuvittajat, Latvian yliopisto, Riian sotamuseo ja Valmieran kaupunki.

Henkilöstö

Tallinnan toimipisteessä työskenteli 31.7.2008 asti viisi henkilöä: johtajan lisäksi kaksi kulttuurisihteeriä sekä toimistos sihteeri ja sihteeri. Tallinnan toimipisteen sihteerin työsuhte irtisanottiin taloudellisista syistä 1.8.2008 alkaen. Tarton toimipisteessä työskenteli kolme työntekijää: kaksi kulttuurisihteeriä ja sihteeri. Tartossa oli toimintavuoden aikana myös kaksi harjoittelijaa CIMOsta.

Instituutin johtaja oli vuonna 2008 Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttiyhdistyksen hallituksen jäsen sekä Tallinnan yliopiston kasvatustieteellisen instituutin aineneuvoston jäsen. Kulttuurisihteeri Maimu Berg kuului KUMUn ystävät -yhdistykseen ja Viron kirjailijaliiton hallitukseen. Kulttuurisihteeri Järvi Lipasti on Suomen kielen aineneuvoston ja Viron kielipolitiikan katsausta koskevan lautakunnan jäsen.

Instituutilla on henkilöstöohjelma, jossa on kuvattu henkilöstön toimenkuvat ja instituutin työhyvinvointiohjelma.

Vuonna 2008 ei tehty taloudellisen tilanteen vuoksi henkilöstön koulutus- ja opintomatkaa. Samasta syystä instituutin johtaja ei osallistunut toukokuussa 2008 järjestettyyn instituuttien johtajien kokoukseen New Yorkissa.

Tarton toimipisteen sihteeri ja toinen kulttuurisihteeri ovat opiskelleet englantia toimintavuoden aikana. Tarton sihteeri, joka vastaa instituutin arkiston ylläpidosta, osallistui myös valokuvauskurssille. Tallinnan toimipisteen kulttuurisihteeri ja toimistos sihteeri osallistuivat CIMOn Kulttuuri2000-hankerahoituksen henkilökohtaiseen hankeneuvontaan.

Henkilökunnan edustajat ovat toimintavuoden aikana osallistuneet useisiin koulutustilaisuuksiin, konferenssiin, luentotilaisuuksiin, seminaareihin ja kulttuuritapahtumiin sekä Virossa että Suomessa.

Vierailut

Instituutissa on vieraillut kuluvan vuoden aikana useita suomalaisia ja virolaisia ryhmiä, joille henkilökunta on esitellyt instituutin historiaa, toimintaa ja kuluvan kauden ohjelmaa. Ryhmät haluavat usein myös esityksen jostakin tietyistä aiheista, ja näihin toiveisiin instituutti on toistaiseksi itse pystynyt vastaamaan. Toimintavuoden aikana 1 731 kävijää kirjoitti nimensä Tallinnan ja 2 031 Tarton toimipisteen vieraskirjaan; todellinen kävijämäärä on huomattavasti suurempi. Molempien toimipisteiden kävijämäärät ovat kasvaneet n. 300 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Yhtenä syynä tähän voidaan pitää MEKin toiminnan lakauttamista; instituutti on vuoden 2008 vastannut huomattavasti aikaisempia vuosia enemmän matkailua koskeviin tiedusteluihin.

Asiakaspalvelu ja tiedottaminen

Instituutin toimipisteet ovat yleisölle avoinna arkisin klo 10–16, Tartossa keskiviikkoisin klo 10–18. Muina aikoina ovet on pidetty auki sopimuksen mukaan.

Osa instituutin toimintaa on tiedonvälitys ja asiakaspalvelu. Henkilökunta etsii ja välittää tietoa kulttuurin, koulutuksen, yhteiskunta- ja elinkeinoelämän eri aloilta. Henkilökunta vastaa erilaisiin puhelimitse, sähköpostitse tai vierailujen yhteydessä esitettyihin Suomea koskeviin kysymyksiin. Instituutin henkilöstö avustaa myös tarvittaessa eri alojen edustajia kontaktien luomisessa paikallisiin toimijoihin sekä Virossa että Suomessa.

Instituutin Tarton toimipiste ylläpitää suomen kielen opettajien sähköpostilistaa soome.opetajad@lists.ut.ee, jonka kautta opettajille välitettiin suomen kielen opetukseen ja suomalaiseen kulttuuriin liittyvää tietoa. Vuonna 2008 listalla oli 205 jäsentä.

Instituutti tiedottaa tapahtumistaan kotisivujen lisäksi omilla sähköpostilistoillaan, jotka on suunnattu kaikille instituutin toiminnasta kiinnostuneille. Vuonna 2008 Tallinnan sähköpostilistalle ilmoitettiin 242 henkilöä ja Tarton listalle 256 henkilöä. Näiden instituutin omien sähköpostilistojen lisäksi lähetetään tiedotteita valikoidusti eri tahojen ylläpitämille sähköpostilistoille, joiden tavoitavuus on 2 700 henkilöä; heistä osa on useammalla listalla. Sähköisten listojen lisäksi Tallinnan toimipiste tuottaa kuukausiohjelmaa, jonka paperiversion saa halutessaan instituutista. Instituutti on perinteisesti ilmoittanut tapahtumistaan muiden Virossa toimivien kulttuuri-instituuttien kanssa Sirp-lehdessä. Myös muut lehdet julkaisevat tapahtumatiidotteita.

Instituutin näkyvyys mediassa

Suomen Viron-instituutti on Virossa näkyvä toimija; myös suomalainen media julkaisee kiitettävästi Suomen Viron-instituuttiin ja sen toimintaan liittyviä artikkeleita. Vuoden 2008 aikana julkaistiin 81 artikkelia (2007: 55), jotka koskivat joko suoraan tai välillisesti instituuttia tai sen järjestämiä tapahtumia. Huomattavaa oli myös usean sivun mittaisten artikkelien julkaiseminen. Viron nettiportaaleissa ilmestyi 27 artikkelia. Instituutin toimintaan liittyviä radiohaastatteluja annettiin 15 (2007: 12), ja television uutiskynnyksen ylitti yhdeksän (2007: 6) tapahtumaa.

Instituutin strategiana on ollut vähentää tapahtumia ja lisätä medianäkyvyyttä. Edellä näkyvät luvut kertonevat, että instituutti on saavuttanut itselleen asettamansa tavoitteet. Instituutin tapahtumat ja instituutin kutsumat vierailijat saivat vuonna 2008 ennätysmäisen paljon medianäkyvyyttä. Olemme onnistuneet näkymään sellaisissa positiivisissa ja suosituissa medioissa (naistenlehdet ja ETV:n kulttuuriuutiset), joihin emme ole yleensä viime aikoina päässeet. Instituutin mediakuva muuttui vuoden 2008 aikana selvästi positiivisempaan ja monipuolisempaan suuntaan.

Suomen Viron-instituutin ohjelmatoiminta vuonna 2008

Suomen Viron-instituutin ohjelmatoiminnan avainsana on yhteistyö: instituutti pyrkii järjestämään kaiken toimintansa yhteistyössä virolaisten toimijoiden kanssa. Instituutin toiminta ulottui vuonna 2008 myös Latviaan, jossa järjestettiin kolme eri tapahtumaa tai osallistuttiin niihin.

Kulttuurisihteeri Järvi Lipastin lisensiaattityö ” Suomen Viron-instituutti suomen kielen opettajien täydennyskouluttajana vuosina 1994–2007 ” valmistui.

Instituutin työntekijät esiintyivät vuoden 2008 aikana useissa tilaisuuksissa ja pitivät kukin oman erityisalansa luentoja ja esitelmiä. Esimerkiksi kulttuurisihteeri Jenni Kallionsivu kävi viidessä oppilaitoksessa luennoimassa Mika Waltarista, ja kuulijoita hänellä oli 150. Joistakin koulutustapahtumista instituutti saa myös tuloja itselleen. Instituutti on tehnyt myös erilaisia suomalais-virolaisia käännöstöitä ja tarvittaessa sen työntekijät ovat toimineet erilaisissa tilaisuuksissa tulkkeina. Sekä johtaja että kulttuurisihteerit ovat kirjoittaneet sekä suomalaisiin että virolaisiin aikakaus- ja sanomalehtiin sekä tieteellisiin julkaisuihin.

Toiminta 2008

Tammikuu

- 7.1.–25.1. ”Sinasõbraks Soomega” -töiden näyttely Tallinnassa
24.–26.1. Musiikin opettajien täydennyskoulutuksen IV ja viimeinen moduuli, yhteistyössä Tallinnan yliopiston kanssa, suomalaisina luennoitsijoina ja workshopin pitäjänä FT Tapio Toivanen ja muusikko Maarika Autio
28.1. ”Frozen Horizon” -valokuvanäyttelyn avajaiset, yhteistyössä Oulun valokuvaajien kanssa, yhteyshenkilö Hannele Pappila (30 osallistujaa)
28.1.–25.2. ”Suomalainen puukko” -näyttely Keilan kulttuuritalolla
30.1. Suomen kielen keskustelukerho Tartossa (kokoontuu kerran viikossa tammikuusta toukokuuhun, vetäjänä harjoittelija Pauliina Perkkiö, noin 25 osallistujaa)
Tarton kuvakäytävässä Martta Wendelinin ”Igavene pühapäev” -näyttely

Kiertonäyttelyt:

- Mika Kauraharjun ”Valo yössä” Tamsalun Kulttuurimajassa (Lääne-Virumaa)
- K. Hasalan ”Päijänteen rannan kirkot” Pärnun pääkirjastossa
- Tero Leponiemen ”Katoavat aikakaudet” Palan kirjastossa (Jõgevamaa)
- M. Könkkölän ”Tämän kylän kuvat” Tarton Annelinnan kirjastossa
- O. Oksan ”Kesäkuinen Lappi” Lääne-Virumaa Inkerinsuomalaisten Seurassa (Rakvere)
- M. Trummalin ”2X2 päivää Helsingissä” Varan kirjastossa (Tartumaa)
- A. O. Väisäsen ”Soittajat ja laulajat” Haaberstin päiväkeskuksessa (Tallinna)
- Kaj Stenvallin ”Ankat” Koosan kirjastossa (Tartumaa)

Helmikuu

- 4.2. Granö-luento ”Modern Geo-statistical Methods in Landscape Ecology”, professori Miska Luoto Oulun yliopistosta (40 kuulijaa, vastaanotolla 15 henkilöä)
5.2. Päätty kirjoituskilpailu ”Ütlen Soome, mötlen...”
14.2. ”Sininen laulu” – Peter von Bagh ja Suvi Ahola Tallinnassa (50 kuulijaa)
14.2. Vello Saage -lausuntakilpailu Tartossa (40 osallistujaa)
18.2. Granö-luento ”Eesti ja Soome 1930. aastatel ja kultuurilepingu sõlmimist mõjutanud tegurid”, professori Seppo Zetterberg (100 kuulijaa)
26.2. Granö-luento ”Legal Reasoning”, professori Aulis Aarnio (90 kuulijaa, vastaanotolla 10 henkilöä)
27.2.–1.3. XII Heino Liimets -päivät Tallinnassa ja Tartossa, Suomesta professorit Hannele Niemi, Pertti Kansanen, Juhani Hytönen (Hgin yliopisto) sekä professori Pauli Siljander, Ari Kivelä ja assistentti Mari Mielityinen (Oulun yliopisto) (100 osallistujaa)
28.2. Suomalaisen kulttuurin kulmakivet – keskusteluilta, keskustelemassa suurlähettilään puoliso, ympäristöministeriön kansainvälisten asiain johtaja Aira Kalela, Tallinnan suomalaisen srk:n kirkkoherra, TT Hannele Repo, päätoimittaja Mikko Savikko, Raivo Rätte ja Jenni Kallionsivu(40 kuulijaa)

Kiertonäyttelyt: yhdeksän instituutin kiertonäyttelyä eri puolilla Viroa

Maaliskuu

- 6.3. Tarton filmiklubin kokoontuminen (8 osallistujaa)
6.3. Kirjallisuusiilta Tallinnassa, vieraana Susanna Yliuoma (15 kuulijaa)
7.3. Suomalais-unkarilainen jazz-kvintetti Tallinnassa, yhteistyössä Unkarin instituutin kanssa
10.–19.3. Uus tants ”50 lovely ways to die”, Tarton Athena-keskuksessa esiintyi Juha Valkeapää (250 katsojaa)
10.3.–12.4. ”Suomalainen puukko” -näyttely Hiidenmaan museossa Kärdlassa
11.3. Kirjanduslik teispäev Tartossa, vieraina kirjailija Hannes Varblane ja kääntäjä Silja Ild, teemana Harri Sirolan romaani ”Kaks linna”, yhteistyössä Viron kirjailijaliiton kanssa (30 osallistujaa)
12.3. Suomalaista lastenkirjallisuutta venäjäksi, kirjallisuustapahtuma Narvassa, vieraana Anna Sidorova
13.3. Tarton filmiklubin kokoontuminen (10 osallistujaa)
15.–16.3. Suomen kielen opettajien XXX koulutuspäivät Tallinnassa (70 osallistujaa), luennoitsijoina mm. K. Tuukia, M. Kuusk, M. Frick, R. Löyttyniemi, A. Heikkinen ja T. Maripuu
17.3. ”Las ma olen laps” – kasvatusaiheinen seminaaripäivä Raplassa, vieraana Saara Kinnunen (30 osallistujaa)
24.3. ”Tanssin lumo” – puhutaan tanssista, keskusteluilta Tallinnassa, vieraana Tada-tanssiryhmän tekijöitä (8 kuulijaa)
24.–28.3. Tada-tanssiryhmä Tallinnassa ja Viljandissa, yhteistyössä Riippumattoman tanssiyhdistyksen kanssa (209 katsojaa)
26.3. ”Suomen taiteen kulta-aika”, Helena Seppin luento Tallinnassa (40 kuulijaa)

28.–29.3. Pohjoismaiset draamapäivät Tallinnassa, teemana ”performing a woman”, vieraina Wanda Dubiel ja Anna Krogerus

Suomalaisen lastenkirjallisuuden käännöskilpailu Tallinnan, Tarton ja Riian yliopiston suomen kielen opiskelijoille, yhteistyössä Filin kanssa (13 virolaista ja 17 latvialaista osallistujaa)

Tarton kuvakäytävässä ”Kaukokaipuu”-näyttely

Kiertonäyttelyt: yhdeksän instituutin kiertonäyttelyä eri puolilla Viroa

Huhtikuu

1.4.–20.4. Heikki Mäntymaan ja Heikki Portaankorvan näyttelyn avajaiset Tartossa

2.4. ”Liikumisrööm II” -seminaari Valgassa, yhteistyössä Viron sydänliiton ja Valgan kaupungin kanssa (140 osallistujaa)

3.4. Tarton filmiklubin kokoontuminen (6 osallistujaa)

9.4. Helena Junttilan näyttelyn avajaiset Tallinnassa

11.4. Agricola – suomen kielen olympiadit Tartossa, Annaleena Jalavan luento (80 osallistujaa)

12.4. ”Suomenlahden sisaret” -näyttelyn avaus Tormassa

12.4. Suomalaisten tangojen ilta Keilassa, yhteistyössä Keilan kaupungin ja Huittisten Viro-seuran kanssa (100 osallistujaa)

15.4. Tarton kirjallisuuspiiri, teemana Sofi Oksasen teos ”Baby Jane”, vieraina kirjailija Kati Murutar ja kääntäjä Tiina Pappel, yhteistyössä Viron kirjailijaliiton kanssa (30 osallistujaa)

17.4. Tarton filmiklubin kokoontuminen (13 osallistujaa)

17.4.–20.5. ”Suomalainen puukko” -näyttely Rakveren maakuntakirjastossa

19.4. Skan-yhtyeen esiintyminen Tarton Genialistide Klubilla (40 kuulijaa)

24.4.–18.5. Heikki Mäntymaan ja Heikki Portaankorvan näyttely Tallinnan Kunstihooneella (45 osallistujaa)

25.-26.4. ”Human Imitations” -tanssiesitys Tallinnassa (300 katsojaa)

26.4. Kuvaamataidon opettajien seminaari, vieraina Arto Haapala ja Mika Hartikainen (50 kuulijaa)

28.4. J. Jokelan filmi ”Sumu”, Tarton opiskelijapäivien yhteydessä, yhteistyössä Tartu Tudengifilmin kanssa (25 katsojaa)

Jorma Luhdan valokuvanäyttely ”Öiset ihmeet” Tarton kuvakäytävässä

Kiertonäyttelyt: yhdeksän kiertonäyttelyä eri puolilla Viroa

Toukokuu

6.5. Suomenpoikien veteraanipäivän lounas Tartossa, yhteistyössä Tampere Majan ja Baltic Defence Collegien kanssa (20 osallistujaa)

6.5. Tarton kirjallisuuspiiri, teemana Risto Isomäen teos ”Sarasvatin hiekkaa”, vieraina kirjailija Risto Isomäki, Jaana Airaksinen ja kääntäjä Rein Prii (40 osallistujaa)

8.5. Sinikka ja Tiina Nopola Viron lastenkirjallisuuden keskuksessa (50 kuulijaa)

8.–11.5. ”Prima Vista” -kirjallisuusfestivaali Tartossa: Sinikka ja Tiina Nopolan lukijatapaamiset (130 osallistujaa), runoilijat Ville Hytönen ja Ville Sutinen lausuvat runojaan

9.5. Euromess-tapahtuma Rakveressä, instituutti osallistui yhteistyössä suurlähetystön kanssa

10.5. ”Virtuaalkass”-arvostelukilpailun palkintojenjako Tartossa

13.–14.5. ”Sunrise”-seminaari Tartossa, teemana monikielisyys ja pienet kielialueet (100 osallistujaa), yhteistyössä Tarton yliopiston, Turun yliopistosäätiön ja Tarton kansalaisopiston kanssa

13.5. Granö-luento ”Mitmekeelsus Euroopa Liidus – kallis utopia või elujõuline praktika”, Karl-Johan Lönnrot (70 kuulijaa)

14.5. Hel Looks -näyttelyn avajaiset Tallinnassa

20.5. Markku Valkosen luento Suomen taiteen kulta-ajasta Tallinnassa (KUMUssa Suomen kulta-ajan näyttely, 50 kuulijaa)

22.–23.5. ”Eesti taevas 2. aeg ja ruum” -konferenssi, vieraana Anne Pöyhönen Ursasta, yhteistyössä Viron kirjallisuusmuseon, Tarton tähtitornin ja Viron folklore-instituutin kanssa

23.5. ”Mis on õnn” – suomalais-virolainen seminaari yhteistyössä Tarton yliopiston etiikkakeskuksen kanssa, Suomesta Markku Ojanen ja Esa Mangelaja Tampereen yliopistosta (130 osallistujaa)

23.5. Risto Mikkosen puukontuppi-työpaja Narvan seppäpäivillä

23.5.–31.8. ”Suomalainen puukko” -näyttely Narvan linnassa

Kiertonäyttelyt: kahdeksan kiertonäyttelyä eri puolilla Viroa

Kesäkuu

1.6.–1.9. ”Mees ja Naine” -näyttely Pärnun nykytaiteen museossa, Suomesta vieraina Heikki Mäntymaa, Heikki Portaankorva ja Miina Äkkijyrkkä

5.6. Valokuvanäyttelyn ”Frozen Horizon” avajaiset Narvan linnassa

6.–8.6. Jattamarie Rauhalan tanssin työtupa Tallinnassa (60 osallistujaa)

9.–13.6. Tallinnan kitarafestivaali, Suomesta säveltäjä Kai Nieminen ja kitaraduon konsertti (150 kuulijaa)

- 9.–15.6. Suomen kielen opettajien kesäseminaari Turussa, yhteistyössä Tarton kansalaisopiston kanssa (15 osallistujaa)
- 11.6. Tallinnan yliopiston järjestämät opettajien täydennyskoulutuspäivät, vieraana Liisa Keltikangas-Järvinen (70 kuulijaa)
- 16.6. Albu + Tammsaare -tapahtuma, luennoitsijana Juhani Salokannel
Tarton kuvakäytävässä Helena Junntilan näyttely
Kiertonäyttelyt: seitsemän kiertonäyttelyä eri puolilla Viroa

Heinäkuu

- 3.7. X Baltoscandal-teatterifestivaali Rakveressä, Suomesta Juha Valkeapään ”50 Lovely Way to Die” -performanssiesitys
- 4.–9.7. III Runoajelu: Kajaanin runoviikko, Võru, Valga Valmiera, Suomesta Claes Anderson, Anja Erämaja, Virosta Karlmartin Sinijärv, Eva Park, Latviasta Agnese Grivade ja Aivars Eipurs, yhteistyössä Latvian Tallinnan lähetystön ja Eesti Instituutin kanssa
- 31.7. ”Suomenlahden sisaret” -näyttelyn avajaiset Paidessa
Kiertonäyttelyt: viisi kiertonäyttelyä eri puolilla Viroa

Elokuu

- 1.8.–1.9. Heikki Mäntymaan ja Heikki Portaankorvan töitä Pärnun nykytaiteen museossa ”Mees ja Naine” -näyttelyssä
- 4.–31.8. Helena Junntilan näyttely Tarton kuvakäytävässä
- 8.8.-12.8. ”Puinen kylki hohtaa hopeaa” -valokuvanäyttelyn avajaiset Käsmun merimuseossa
- 10.8. Pohjannaula-yhtye Viru Folkilla
- 19.8. ja 21.8. Virolaisten luokanopettajien täydennyskoulutuspäivät Tallinnan yliopistossa, Jaana Vasaman luento (yhteensä 80 kuulijaa)
- 18.–20.8. Viron kuvataideopettajien koulutuspäivät Pärnussa, Pive Toivosen työpaja + luento merimaalauksesta
- 24.–28.8. Viron musiikin opettajien koulutuspäivät Põltsamaalla, Katja-Maria Slotte luennoi ja pitää työpajan orff-pedagogiikasta, teemana ääni, liike ja luovuus
- 24.8. ”Kanepi raamatuküla” -tapahtumaan osallistuminen
- 27.8. Kuressaaren ammattikoulun koulutuspäivä 1. vuosikurssin opettajille, Jaana Vasaman luento (25 kuulijaa)
- 27.8. Ossi Pirkosen näyttelyn avajaiset Tallinnassa (15 osallistujaa)
Kiertonäyttelyt: kolme kiertonäyttelyä eri puolilla Viroa

Syyskuu

- 2.9. Inge Löökin postikorttien näyttelyn avajaiset Tartossa (40 osallistujaa)
- 2.9. Tarton kirjallisuusseppi – vieraina Elina Hirvonen ja Berk Vaher, yhteistyössä Viron kirjailijaliiton kanssa (40 osallistujaa)
- 5.9.–21.9. Kansainvälinen ”Just Must” -korunäyttely Tallinnassa, Suomesta vieraina Janna Syväoja ja Helena Lehtinen
- 12.9. Naapurivisa, Suomesta CMX ja Ismo Alanko
- 13.9.–16.9. Loiskis-lastenmusiikkiyhtye Tallinnassa (20 kuulijaa), Tartossa (20 kuulijaa), Alatskivissä ja Elvassa
- 16.9. Tarton kirjallisuusseppi, vieraina Leena Lehtolainen ja Heinike Heinsoo, yhteistyössä Viron kirjailijaliiton kanssa (50 osallistujaa)
- 17.9. Järvan maakunnan infopäivä kunnanvaltuustoille ja rehtoreille, Jaana Vasaman luento suomalaisesta oppilashuollosta (40 kuulijaa)
- 26.9. EUNIC-päivä – eurooppalaisten kielten päivän tapahtuma Viru-keskuksessa yhteistyössä kulttuuri-instituuttien sekä lähetystöjen kanssa (10 000 kävijää, Suomi-pisteessä vieraili noin 5000 kävijää)
- 26.–28.9. kansainvälinen kirkkomusiikkikonferenssi Valgassa
Instituutin ja lähetystön yhteistyöasiakirjan valmistuminen
Kansainvälisen ”Alter ego” -projektin Viron voittajien valinta yhteistyössä toisten kulttuuri-instituuttien kanssa
Kiertonäyttelyt: yhdeksän kiertonäyttelyä eri puolilla Viroa

Lokakuu

- 1.–3.10. ”Jos olet yksin ja salaa” -esitys neljällä kielellä Tallinnassa (2 esitystä – 75 katsojaa) ja Tartossa (300 katsojaa) (toteutettiin ulkopuolisella rahoituksella, 1500 euroa)
- 2.–3.10. ”Aino Kallas” -seminaari Tartossa, yhteistyössä Viron kirjallisuusmuseon ja Tallinnan yliopiston kanssa (40 kuulijaa)
- 8.10. Kirjanduslik kolmapäev (Kivi-päivä): Tammsaare ja Waltari, esiintyvät mm. Panu Rajala, Päivi Istala, Piret Saluri, Jenni Kallionsivu (50 kuulijaa)

- 9.–10.10. Lastenpsykiatri Raisa Cacciatore luennoi Tartossa (35 kuulijaa) ja Tallinnassa (105 kuulijaa) lasten seksuaalikasvatuksesta
- 15.10. ”Suomenlahden sisaret” -näyttelyn avajaiset Kuressaaressa (35 osallistujaa, 2 lehtiartikkelia)
- 10.10. Kivi-päivä Tartossa Viron koulujen suomen kielen opiskelijoille (100 osallistujaa, 7 tarttolaista koulua, 14 koulua muualta Virosta ja 2 yliopistoa)
- 13.10. ”Suomen kauneimmat kirjat 2007” -luento Viron taideakatemian graafisen suunnittelun laitoksessa, luennoitsijana graafisen disainin lehtori Teemu Lipasti (25 kuulijaa)
- 20.–24.10. PolePole-koululaiskonserttikiertue, konsertit 12 koulussa (3000 kuulijaa)
- 24.10. PolePole-yhtyeen konsertti Vanemuise-konserttitalossa (500 kuulijaa)
- 30.10. Tarton kirjallisuuspiiri, aiheena Mika Waltarin ”Totuus Virosta, Latviasta ja Liettuasta”, vieraina Mart Laar ja Hannes Varblane (80 kuulijaa)
- Kiertonäyttelyt: seitsemän näyttelyä eri puolilla Viroa

Marraskuu

- 7.–9.11. Suomen kielen opettajien syysseminaari Tartossa, luennoivat mm. Helja Kirber, Tuuli Hulmi-Lassila, Réka Aarnos, Heikki Mieskolainen, Kirsti Seppänen ja Annekatrin Kaivapalu (65 osallistujaa)
12. Pohjoismainen kirjastoviikko ”Rakkaudesta Pohjolaan”, luennoi Maimu Berg, yhteistyössä Tarton kaupunginkirjaston kanssa (25 osallistujaa)
- 19.11. Hannu Taanila luennoi uruista Tallinnassa (25 kuulijaa)
- 25.11. Vaatemerkki Globe Hope -näyttely Tallinnassa yliopiston akateemisessa kirjastossa, avajaisten yhteydessä Seija Luukkalan luento (50 kuulijaa), yhteistyössä Viron taideakatemian kanssa
- Ossi Pirkosen ”In the valley” Tarton kuvakäytävässä
- Kiertonäyttelyt: kahdeksan näyttelyä eri puolilla Viroa

Joulukuu

- 5.12.–20.1. Suomalaisen lastenkulttuurin teemakuukausi Tallinnan lastenkirjallisuuden tiedotuskeskuksessa; 20 suomalaisen kuvittajan joulunäyttely
- 3.–4.12. ”Väärtused – valikud ja võimalused 21. sajandi Eesti koolis”, koulun arvokasvatus-konferenssi Tartossa, yhteistyössä Tarton yliopiston etiikkakeskuksen kanssa, luennoitsijoina mm. Jaana Palojärvi, Hannele Niemi, Seppo Helakorpi
- 3.12. Antti Ylösen veistosnäyttelyn avajaiset Vanemuise-konserttitalossa (50 osallistujaa)
- 6.12. Suomen itsenäisyyspäivän juhla Tarton yliopiston juhlasalissa (300 osallistujaa)
- 7.12.–8.12. Aimo Hyvärisen ”Päijännesinfonia” Tartossa ERM:ssä ja Tallinnassa Kinomajassa
- 8.12. Adamson-Eric-museon 25-vuotisjuhlaseminaari, Suomesta Tuija Wahlroos ja Kjell Ekström
- 9.12. Granö-luento, Matti Leiwon luento ”Growing to Literacy” erityispedagogiikan instituutissa (50 kuulijaa, vastaanotolla 8 osallistujaa)
- 9.12.– 6.1. Kaarina Alstan naivistinen näyttely Rakveren galleriassa (35 osallistujaa)
- 9.12. Kathariina Guthwertin korunäyttelyn avajaiset Viron Ranskan-kulttuuri-instituutin Suomi-viikon yhteydessä (30 osallistujaa)
- 10.12. Kauneimmat joululaulut Tarton Johanneksen kirkossa (300 osallistujaa)
- Markus Visannin joulukortteja Erich Luhtille Tarton Kuvakäytävässä
- Kiertonäyttelyt: kuusi kiertonäyttelyä eri puolilla Viroa